(szále)

KÖNYÖRGÉS FÁBRYHOZ

PÁRATLAN OLDAL - LXI. évfolyam, 11. szám, 2017. március 17.

Könyörgök Fábry Sándornak, hagyja abba. Nem a maga nemében originális „dumálást”, csak a fő reklámszlogenjét. Most, a jubileum után jó alkalom is nyílt volna rá. A magyar éterben az elmúlt egy-két évtizedben alighanem ez a két mondat hangzott el legtöbbször: „...tornyában ennyi harang lakik”, illetve: „kezeket a paplan fölé, éljenek a csajok”. Kezd hozzájuk fölzárkózni a „Magyarország erősödik”, de – bár a közmédia a mondat gyakori ismételgetésével mindent elkövet, hogy utolérje az első kettőt – ennyi idő alatt ez még nem sikerülhetett.

Szögezzük le elöljáróban: az ismétlés nemcsak a tudás anyja, hanem az unalomé is. Van egy határ – ezt a propagandistáknak is tudniuk kellene –, amikor a tudást az unalom, a csömör, az idegbaj váltja fel. Persze a nagy, örök ismétlők, például hogy évezredek óta minden reggel fölkel a nap, este lemegy, elérik céljukat. Ez esetben azt a tudást, hogy a Nap kering a Föld körül. De már Copernicus óta tudjuk, hogy ez nem így van – pedig azóta is sulykolja minden áldott nap. (Vagyis: az ismétlés nem mindenható, csak a valóság az.)

A három leggyakoribb mondat közül a haranglakás nem zavar, kedves tradíció, naponta garantálhatóan csak egyszer halljuk, s üdítőleg hat, hogy a harangok száma változik benne. Az ország erősödésének sulykolását pedig úgy-ahogy megértem: muszáj mondogatni, hogy legalább a rádióból (plakátokról) értesüljünk róla. Meg aztán tudjuk, ezek a mondatok nem örök életűek, jönnek újak: dübörög a gazdaság, a reformok működnek, Magyarország jobban teljesít és hasonlók.

Hanem ez a Fábry-mondat nem akar elmúlni, és bevallom, már halálosan idegesít. Szellemes, jó poén, tapintatos intés, finom tanítás, de több mint tíz éven át hallgatni minden adás előtt tucatszor vagy még többször, ez már sok egy kicsit. Annyi más poén van a világon, nem tudom elképzelni, hogy egy Fábrynak ne volna másik raktáron. Akkor viszont mi lehet a célja az örökös ismételgetésével? Azt szeretné, ha ez maradna meg róla a közemlékezetben? Nem valami nagyigényű halhatatlanság. Vagy azt gondolja, hogy ez a világ legfontosabb intelme minden kor kamaszainak? Higgye el, nem az.

Miért most teszem szóvá? A Fábry-féle intelmek nagyjából akkor kezdték felvilágosító missziójukat, amikor a fiam tízéves volt. Szorongva vártam, mikor fogja megkérdezni: miről beszél a Fábry bácsi? S ha megkérdi, mit mondok? Hogy majd pár év múlva történik veled valami furcsa... eh! Szerencsére nem kérdezte. Most az unokám tízéves... Nem akarok újra szorongani. Kérem tehát, hagyja abba. Találjon ki valami mást. Biztosan akad a világon legalább még egy fontos dolog, amiből valami klassz, fábrys tanítás fabrikálható.

Ceterum censeo: varietas delectat.